

Mål och budgetskrivelse 2027–2029

Fastställt av gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden

Framtagen av utbildnings- och arbetslivsförvaltningen

Datum 2026-03-26

Ärendenr GVN 2026/6

Version 1.0

Mål och budgetskrivelse 2027–2029

Innehåll

1. Mål och budgetskrivelse 2027–2029 GVN	3
1.1 Inledning, beskrivning av nämndens uppdrag	3
Nuläge för gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden	3
1.1.1 Vuxenutbildning	4
1.1.2 Folkhögskolan	7
1.1.3 Avdelningen för arbetsliv, etablering och ungdom	8
1.1.4 Gymnasieavdelningen	10
1.2 Bedömning av balans mellan uppdrag, mål och resurser 2027–2029	12
2. Mål	14
2.1 Beslutade mål	14
2.2 Revidering av befintliga mål	14
2.3 Förslag till nya mål	14
3. Behov och prioriteringar av resurser 2027–2029	15
3.1 Inledning, behov prioriteringar	15
3.1.1 Vuxenutbildningen	15
3.1.2 Folkhögskolan	15
3.1.3 Arbetsliv, etablering och ungdom	16
3.1.4 Gymnasieavdelningen	16
3.1.5 Digitalisering	16
3.1.6 Kvalitetsutveckling	17
3.1.7 Barn- och elevhälsa	18
3.1.8 Kompetensförsörjning, gemensamt	19
3.1.9 Säkerhet och beredskap	19
3.2 Driftbudget 2027 – 2029	20
3.2.1 Ramförändringar i sammandrag	20
3.2.2 Generella statsbidrag enligt finansieringsprincipen	21
3.2.3 Elevflöden och demografi kommande år	22
3.2.4 Resursfördelningsmodell	23
3.3 Taxor och avgifter, interna och externa	24
3.4 Kompensation för externa avtal	24
4. Investeringsförslag med motiveringar 2027–2031	24
4.1 Lokaler	24
4.2 IT-investeringar	28

1. Mål och budgetskrivelse 2027–2029 GVN

1.1 Inledning, beskrivning av nämndens uppdrag

Nämndens uppdrag

Enligt gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens reglemente:

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden fullgör Region Gotlands utbildning inom det offentliga skolväsendet för gymnasieskolan, anpassad gymnasieskola inklusive Desideria anpassad grundskola, kommunal vuxenutbildning, svenska för invandrare (sfi), uppdragsutbildning och yrkeshögskola samt för regionens arbetsmarknadspolitiska åtgärder på individnivå.

Nämnden svarar för elevhälsan inom sitt verksamhetsområde.

Nämnden ansvarar för Region Gotlands mottagande av flyktingar med undantag av ensamkommande flyktingbarn, för vilka socialnämnden ansvarar.

Nämnden utgör styrelse för Gotlands folkhögskola.

Nämnden ansvarar för Region Gotlands uppföljningsansvar enligt skollagen avseende ungdomar under 20 år som fullgjort sin skolplikt men som inte genomför eller fullföljt utbildning på nationella program i gymnasieskola eller motsvarande utbildning, i syfte att kunna erbjuda dem lämpliga individuella åtgärder.

Nämnden ansvarar även för de uppgifter skollagen ålägger Region Gotland när det gäller fristående skolor vars verksamhet riktar sig mot den personkrets som ryms inom nämndens verksamhetsområde.

Nämnden svarar för ungdomsverksamhet inom kultur- och fritidsområdet.

Nulägeskarta för gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden

Nulägeskartan är ett stöd för att beskriva och tydliggöra verksamhetens grundförutsättningar för att skapa en gemensam bild av verksamheten och vägleda verksamheten till de förflyttningar som behöver göras för att nå målbilden. Nulägeskartan ligger till grund för analysen av nämndens nuläge. Nämndens nulägeskarta redovisas i bilaga 1.

Nuläge för gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens verksamheter visar goda resultat, har ett relativt brett utbud och en ekonomi i balans. Samtidigt finns utmaningar kopplade till att säkerställa ett långsiktigt hållbart utbildningsutbud, tillgodose kompetensförsörjningen på Gotland och skapa goda framtidsmöjligheter för elever och deltagare.

För gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden är det prioriterat att möjliggöra för elever att slutföra en gymnasieutbildning inom fyra år och att öka genomströmningen. År 2024 avslutade 67,4 procent¹ av eleverna gymnasiet med examen. Det är dock viktigt att lyfta fram att det också finns goda förutsättningar för de elever som inte avslutar gymnasiet med

¹ Andelen inkluderar eleverna på introduktionsprogrammen

examen inom fyra år att avsluta gymnasieutbildningen inom både vuxenutbildningen och på folkhögskolan.

För att öka det tillgängliga utbudet av utbildning på gymnasial nivå, underlätta etablering på arbetsmarknaden och förbättra kompetensförsörjningen till välfärd och näringsliv ska såväl elevernas efterfrågan som arbetsmarknadens behov ha betydelse vid planering och dimensionering av yrkesutbildning inom gymnasiet och för vuxna². Lagändringarna började gälla den 1 juli 2023 och tillämpas första gången i fråga om utbildning som påbörjas 2025. Gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens utbildningsverksamheter för en tät dialog med avdelningen för regional utveckling inom Region Gotland för att säkerställa att Gotland har ett brett och ändamålsenligt utbildningsutbud och för att på så sätt bidra till kompetensförsörjning inom såväl offentlig som privat sektor.

Kompetensförsörjningsfrågan för Gotland är viktig då det råder brist på flera yrkeskategorier, samtidigt som det finns människor som står utanför den reguljära arbetsmarknaden. År 2023 var 82,3 procent av invånarna i åldersgruppen 20-65 år på Gotland i sysselsättning, jämte 66 procent utrikesfödda i åldersgruppen 20-64 år. Breddad rekrytering och matchning är två nyckelfaktorer för att säkra kompetenser och bidra till en hållbar regional kompetensförsörjning. Avdelningen för arbetsliv och etablering har här en viktig roll.

Ungdomsavdelningen erbjuder ungdomar en meningsfylld fritid för att främja en bra framtid. Barnkonventionens artikel 31 har direkt bäring på avdelningens verksamhet; att barn har rätt till lek, vila och fritid. Det görs många aktiviteter för att väcka ungdomars intresse för god hälsa, rörelse och friluftsliv. Många ungdomar söker sin identitet och där är ungdomsavdelningens kompetens och engagemang kring HBTQIA+ frågor av stor vikt. Vidare deltar avdelningen aktivt i det regionövergripande brottsförebyggande arbetet.

Mer information finns i förvaltningens verksamhetsplan 2026–2030

1.1.1 Vuxenutbildning

Vuxenutbildningen har ett brett utbildningsutbud som består av Komvux fem skolformsdelar fördelade på tre rektorsområden. Vuxenutbildningen har även ett lärcentrum för eftergymnasiala studier och samarbeten med utbildningsaktörer och lärosäten på fastlandet. Vuxenutbildningen ska utgöra basen för kompetensförsörjningen vilket avdelningen arbetar för att tillgodose. Utbudet av yrkesvux-utbildningar har de senare åren varit stabilt men samtidigt under utveckling. Signalerna från arbetsgivare inom såväl det offentliga som privata är tydliga – behovet av yrkesutbildad kompetens är fortsatt hög och av allra största vikt för att gotländska företag ska kunna växa och välfärden ska kunna hålla god kvalitet.

Vuxenutbildningens budget är till hälften uppbyggd av statsbidrag. Statsbidragen riktar sig till olika insatser primärt inom regionalt yrkesvux och merparten av bidragen kräver medfinansiering.³Egen finansiering parallellt med statsbidrag är således en förutsättning för att Vuxenutbildningen ska kunna bedriva verksamhet. Statsbidragens omfattning varierar

² Regional planering och dimensionering av gymnasial utbildning - Skolverket

³ Medfinansiering regionalt yrkesvux innebär att kommunen ska åta sig att sammantaget finansiera ett antal årsstudieplatser utöver de årsstudieplatser som de beviljas statsbidrag för. De ytterligare årsstudieplatserna ska motsvara minst tre sjundedelar av de årsstudieplatser som de får statsbidrag för. Om kommunen bekostar 700 platser med statsbidrag ska kommunen själva bekosta 300 platser och alltså totalt genomföra 1 000 platser.

och hänger ofta samman med behovet på arbetsmarknaden. Statsbidragstilldelningen kommer även vara avhängig om kommunen tagit hänsyn till de regionala planeringsunderlagen för Gotlands län. Statsbidragstilldelningen för 2027 är beslutad och om det inte kommer vara möjligt att söka extra bidrag så riskerar Vuxenutbildningen att kraftigt minska på utbudet fast behovet av kompetens av yrkesutbildade ökar vilket kan komma att påverka de offentliga finanserna genom minskade skatteintäkter och minskad tillväxt.

Lärcentrum har en avgörande betydelse för att främja livslångt lärande och för att säkerställa tillgång till högre utbildning i hela landet. Genom att tillhandahålla fysiska och digitala utbildningsmiljöer skapar lärcentrum förutsättningar för att möta arbetsmarknadens behov av kompetens. Lärcentrum bidrar till att stärka regionens konkurrenskraft och långsiktiga hållbarhet ur flera perspektiv: individens, arbetsmarknadens och attraktionskraftens. Lärcentrum tillhandahåller tentamensservice för att gotlänningar ska slippa åka till fastlandet för att skriftliga examinationer. Flera av de utbildningar där Lärcentrum skapat samarbete med lärosäten på fastlandet är inom samhällsviktiga yrkesområden såsom socionom, lärare och tandvård och således viktiga för att upprätthålla en god kvalitet i välfärden. Inom ramen för lärcentrum startas det under våren ett tekniskt basår utifrån att det finns behov inom såväl det offentliga som näringslivet av ingenjörer och tekniskt utbildad personal. Förhoppningen är att Lärcentrum ska kunna upprätta samarbete med lärosäte för en decentraliserad ingenjörsutbildning.

Elevvolymerna inom svenska för invandrare (sfi) är fortsatt höga trots det minskade flyktingmottagande. Elevvolymerna har inte minskat i förväntad omfattning. I den samhälleliga debatten lyfts det allt oftare från arbetsgivare språkets betydelse för etablering på arbetsmarknaden vilket indikerar att behovet av sfi inte kommer minska utan kanske snarare öka. Vuxenutbildningen får allt oftare frågor från arbetsgivare gällande språkinsatser för redan anställda.

Lagen om rätt till SFI i tre år trädde i kraft 1 januari 2026, och en rad konsekvenser kan förutspås. Värt att nämna i detta sammanhang är att lärarnas rätt till semester måste tillgodoses parallellt med elevens rätt till kontinuerlig undervisning. Detta kommer innebära en fördyrning då vikarier kommer behövas under en period då Vuxenutbildningen vanligtvis har stängt för sommaruppehåll under tre veckor.

Utifrån nulägeskarta och kommande utmaningar ser förvaltningen följande behov för avdelningen:

Lärcentrum, vuxenutbildningen

Trots att ett lärcentrum har en betydande roll i utbildningssystemet saknas en nationell finansieringsmodell för dess verksamhet. Tidigare utredningar har föreslagit en statlig finansiering, men idag ligger det ekonomiska ansvaret fortfarande huvudsakligen på kommunen. Till skillnad från ordinarie högskole- och yrkeshögskoleutbildningar utgår ingen ersättning från lärosäten eller utbildningsleverantörer för decentraliserade utbildningar, vilket är till största del lärcentrums verksamhet.

Lärcentrum har en avgörande betydelse för att främja livslångt lärande och för att säkerställa tillgång till högre utbildning i hela landet. Genom att tillhandahålla fysiska och digitala utbildningsmiljöer skapar lärcentrum förutsättningar för att möta arbetsmarknadens behov av kompetens. Lärcentrum bidrar till att stärka regionens konkurrenskraft och

långsiktiga hållbarhet ur flera perspektiv: individens, arbetsmarknadens och attraktionskraftens.

För närvarande finansieras Vuxenutbildningens lärcentrum på Gotland med tillfälliga projektmedel, vilket skapar osäkerhet för den långsiktiga verksamheten och försvårar planeringen av framtida samarbeten med lärosäten.

Konsekvens om ramförstärkning ej ges är att delar av Lärcentrum-verksamheten ej kan upprätthålla den nivå och service som erbjuds idag samt begränsade möjligheter att etablera fler eftergymnasiala utbildningar som är viktiga för kompetensförsörjningen uteblir.

Svenska för invandrare SFI, vuxenutbildningen

Vuxenutbildningen märker en fortsatt tillströmning av elever som behöver studera svenska för invandrare och förbättra sina språkkunskaper. Det finns olika anledningar till ökningen av elever, försämring av arbetsmarknaden, ökade språkrav från arbetsgivare, kärleks- och nära anhörig-inflyttning, invandring, fler studenter som studerar vid Campus Gotland, fler elever studerar halvtid för att kunna kombinera med till exempel arbete, samt fler kortutbildade.

Framåt krävs kraftfulla åtgärder som innebär ytterligare samverkan med exempelvis arbetsliv- och etablering, Arbetsförmedlingen samt arbetsgivare för att den allra mest kortutbildade och resurskrävande elevgruppen ska kunna etableras på arbetsmarknaden. I dagsläget har inte Vuxenutbildningen resurser för detta utan finansierar ofta denna typ av verksamhet med tillfälliga projektmedel vilket inte blir vare sig hållbart eller effektivt.

Det bör även tilläggas att sfi som helhet är underfinansierat det vill säga den verksamhet som bedrivs bär inte sina egna kostnader. Under de senaste åren har elevgruppen ökat, ersättning från migrationsverket minskat och kraven från lagstiftarna ökat.

Lagen om rätt till SFI i tre år trädde i kraft 1 januari 2026, och en rad konsekvenser kan förut-spås. Lärarnas rätt till semester måste tillgodoses parallellt med elevens rätt till kontinuerlig utbildning. Detta kommer innebära en fördyrning då vikarier kommer behövas under en period då Vuxenutbildningen vanligtvis har stängt för sommaruppehåll under tre veckor.

Konsekvens om ramförstärkning ej kan ges är att genomströmning inte ökar och det hämmar i sin tur en snabbare väg till minskad arbetslöshet och en bättre matchning på arbetsmarknaden.

Yrkesvux

Behovet av yrkesutbildad arbetskraft ökar inom de flesta branscher inom såväl privat som offentlig sektor. Statsbidragsnivåerna har räknats upp från och med 2026 vilket är positivt men tilldelningen inför 2027 är mindre än förväntat vilket i praktiken innebär att det genererar färre utbildningsplatser som är statligt finansierade. Det finns ett stort intresse hos gotlänningar att dels kompetenshöja sig men även att yrkesväxla till branscher där det finns goda möjligheter till arbete.

Konsekvens om ramförstärkning ej ges blir att Vuxenutbildningen kommer behöva göra kraftiga prioriteringar av vilka utbildningar som kan erbjudas gotlänningarna vilket i sin tur kommer påverka arbetsgivares produktion och därmed skatteintäkter och välfärdstjänster.

1.1.2 Folkhögskolan

Gotlands folkhögskolas verksamhet och koppling till statens mål och syften

Mål:

Folkbildningen ska ge alla individer möjlighet att tillsammans med andra öka sin kunskap och bildning för personlig utveckling och delaktighet i samhällslivet.

Syfte:

- Stödja verksamheter som stärker och utvecklar demokratin.
- Bidra till att en ökad mångfald av människor får möjlighet att påverka sin livssituation och engagera sig i samhällsutvecklingen.
- Verka för att utjämna utbildningsklyftor samt höja bildnings- och utbildningsnivån i samhället.
- Främja och bredda intresset för samt öka delaktigheten i kulturlivet.

Gotlands folkhögskolas roll:

Gotlands Folkhögskola strävar efter att uppfylla dessa statliga mål och syften genom att erbjuda en utbildningsform för vuxna (över 18 år), där folkbildningspedagogikens unika karaktär, där deltagarna aktivt medverkar i utformningen av undervisningen och där undervisningen är plats- och dialogorienterad, resulterar i goda utvecklingsresultat. Verksamheten, genom sitt arbetssätt och fokus på bildningsmiljöer, ger positiva resultat på både individuell nivå och i form av ökad kunskap. De statliga målen och syftena harmoniserar med de övergripande målen för UAF (Utbildning, Arbetsmarknad och Försörjning) samt de regionala målen.

Gotlands folkhögskolas utvecklingsprocesser:

1. Nytt statsbidragssystem

I september 2026 fattar Folkbildningsrådet beslut om nytt statsbidragssystem som ska genomföras 1 januari 2027. Vi har gjort de omställningar som vi ser kan krävas men det särskilda förstärkningsbidraget (som skulle gälla Enter) är högst osäkert hur det blir. Det kan innebära att vi behöver en omställningsperiod.

2. Utbyggnad av Enter:

Fortlöper enligt plan. Personal är anställd. Vi har ansökt om förstärkningsstöd för speciallärare. Den nya lokalen på Storgatan finns i Lokalbehovsplanen med ombyggnation.

3. Folkbildningsstrategin:

Finns en stark förväntan hos vår organisation på strategin och vad den kan innebära för oss när den väl är skriven och förankrad.

4. Nå fler gotlänningar till Allmän linje

Den här utmaningen är väldigt viktig för att nå våra mål inom UAF. Vi gör många åtgärder redan inom våra olika avdelningar men når ändå inte målet. Alla brottas med frågan – gör vi rätt saker? Vad kan vara nya nycklar? Vi på Gotlands

folkhögskola kommer fortsätta den samverkan och utarbeta metoder för att nå ännu fler. Vi har inlett ett projekt med pedagoghundar.

Gotlands folkhögskola befinner sig i ett år där vi arbetar igenom de påbörjade projekten och där vi faktiskt inte heller vet vilka förutsättningarna blir 2027. Vi anser att de redan beviljade anslagen och lagda investeringar inom lokaler, IT med mera kommer räcka och kommer därför inte äska några medel i år.

1.1.3 Avdelningen för arbetsliv, etablering och ungdom

Från och med den 16 mars 2026 sammanförs Ungdomsavdelningen och avdelningen för Arbetsliv och etablering till en gemensam avdelning: **Avdelningen för arbetsliv, etablering och ungdom**. Sammanslagningen syftar till att skapa en mer sammanhållen struktur kring ungas uppväxtvillkor, etablering i studier och arbete samt vuxnas väg till egen försörjning. Genom en gemensam organisation stärks möjligheterna till helhetssyn, tidiga insatser och effektiva övergångar mellan skola, fritid, arbetsmarknad och rehabilitering.

Avdelningens uppdrag är brett och spänner över flera verksamhetsområden: flyktmottagning, studie- och yrkesvägledning, meningsfull fritid för ungdomar, skolnärvaro, det kommunala aktivitetsansvaret (KAA), brottsförebyggande arbete, kompetensförsörjning och breddad rekrytering, arbetslivsrehabilitering, matchning mellan arbetssökande och arbetsgivare, subventionerade anställningar inom regionens verksamheter samt utveckling av samverkan mellan skola och arbetsliv (SSA).

I samband med sammanslagningen organiseras avdelningen i tre enheter utifrån uppdragets olika delar:

- Ungdomsenheten
- Arbetsmarknadsenheten
- Enheten för studie- och yrkesvägledning
(Flyktmottagningen ingår organisatoriskt i avdelningen och samverkar nära arbetsmarknadsuppdraget.)

Ungdomsenheten

Enligt GVN:s reglemente ansvarar nämnden för ungdomsverksamhet inom kultur- och fritidsområdet. Ungdomsenheten ska erbjuda ungdomar en meningsfull och utvecklande fritid samt verka för demokrati och ungdomsinflytande. Målgruppen är i första hand ungdomar i åldern 13–19 år.

Enheten bedriver verksamhet över hela Gotland. I Visby finns ungdomsgårdarna Puma och Fenix, och beslut har fattats om att starta en ny ungdomsgård i norra Visby.

Ungdomsgårdar finns även i Klintehamn, Hemse, Slite, Fårösund och Roma.

Utöver den öppna gårdsverksamheten omfattar uppdraget:

- Fältverksamhet i offentliga miljöer, främst under kvällar och helger.
- Skoluppdrag där fritidsledare arbetar närvarofrämjande i skolmiljö.
- Digital ungdomsgård och onlineverksamhet.
- Verksamhet riktad till motorburen ungdom.

Ungdomsenheten verkar i en kontext där flera riskfaktorer identifieras, bland annat inom ANDTS (alkohol, narkotika, dopning, tobak och spel om pengar), ensamhet, ofullföljd skolgång, psykisk och fysisk ohälsa samt identitets- och integrationsutmaningar. Därutöver noteras en ökad problematik kopplad till normförskjutningar, bristande respekt för olikheter samt risk för kriminalitet och våldsutveckling.

Fritidsledarnas socialpedagogiska kompetens är central i det förebyggande arbetet och i arbetet med att stärka skolnärvaro, särskilt i grundskolan.

Det rådande ekonomiska läget och lågkonjunktur påverkar familjers möjligheter att finansiera fritidsaktiviteter. Behovet av kostnadsfria, tillgängliga och inkluderande aktiviteter ökar därmed. Enheten prioriterar därför ett brett och behovsanpassat utbud, med särskilt fokus på aktiviteter som främjar psykisk och fysisk hälsa genom rörelse. Fältverksamheten är en viktig trygghetsskapande insats. Under högtider, turistsäsong och större evenemang krävs förstärkning av flera team, vilket innebär ökade kostnader men ger stor social effekt genom vuxennärvaro i ungas miljöer.

En betydande utmaning är kompetensförsörjningen. Uppdraget innebär kvälls- och helgtjänstgöring, vilket påverkar rekrytering och långsiktig personalstabilitet. Löneläget samt skillnader mellan yrkesroller med likvärdig utbildningslängd påverkar möjligheten att behålla personal. Flera medarbetare har socialpedagogisk utbildning men är anställda som fritidsledare. En strategisk översyn av kompetens- och lönebild kan därför vara nödvändig.

Arbetsmarknadsenheten

Arbetsmarknadsenheten har i uppdrag att tillhandahålla insatser för både arbetssökande och arbetsgivare. Målet är att fler invånare ska uppnå hållbar egen försörjning samt att arbetsgivare ska kunna säkerställa sin kompetensförsörjning.

Enheten samverkar nära socialförvaltningen, hälso- och sjukvården, Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen kring individstöd. Därutöver sker samverkan med gotländska arbetsgivare, såväl offentliga som privata, för att främja breddad rekrytering och en mer inkluderande arbetsmarknad.

I uppdraget ingår:

- Kommunalt aktivitetsansvar (KAA) för unga 16–20 år.
- Jobbvägen – stöd till personer som behöver individuellt anpassade insatser för att nå arbete eller studier.
- Subventionerade anställningar inom regionens verksamheter.
- Feriejobb för ungdomar.
- Matchning och arbetsgivar-service.

Utvecklingsprojekt

Jobbvägen Södra Gotland

En geografisk utveckling av ordinarie Jobbvägen, med nära samverkan med Hemse vårdcentral och Gotlands folkhögskola. Projektet startade efter analys av hög sjukfrånvaro, arbetslöshet och behov av lokalt tillgängligt stöd. Arbetet bygger på evidensbaserad metodik såsom supported employment, med individcentrerade planer och snabb väg till praktik eller arbete. Resultaten visar minskad sjukskrivning och ökad etablering i arbete. Projektet finansieras via ESF inom ramen för Gotland Forward.

Matcha Kompetensen

Genomförs tillsammans med Arbetsförmedlingen och riktar sig till arbetsgivare. Syftet är att öka kunskap om breddad rekrytering och att individmatcha arbetssökande mot konkreta kompetensbehov. Metoder som supported employment och "Vägen till arbetsgivare" används. Projektet finansieras via ESF inom Gotland Forward.

IPS – Individuellt planerat stöd

Ett implementeringsprojekt med syfte att införa metoden IPS (Individual Placement and Support), vilken rekommenderas av Socialstyrelsen för målgrupper med behov av samordnat stöd. På Gotland sker samverkan med beroendemottagningen inom psykiatri samt Mini Maria.

Strategiska utmaningar

En central utmaning är att många insatser är projektfinansierade. Detta påverkar kontinuitet, rättssäkerhet och långsiktig kvalitet. En mer stabil och permanent struktur krävs för att säkerställa hållbara resultat.

Utvecklingen av feriejobb som inkluderande och brottsförebyggande verktyg är särskilt viktig, då forskning visar att avlönad sysselsättning kan fungera som en stark skyddsfaktor för unga i riskzon och för ungdomar med låg skolnärvaro. Vidare finns ett behov att öka möjligheten att för unga med funktionsnedsättning att få möjlighet till feriejobb.

Med detta som grund är bedömningen att äska om medel för att möjliggöra en permanent och hållbar lösning för Jobbvägen Gotland för att ej fortsätta med att driva verksamhet med projektfinansiering samt för att öka möjligheterna för fler ungdomar i feriejobb.

Flyktingmottagning

Flyktingmottagningen ansvarar för mottagande och stöd till kvotflyktingar enligt bosättningslagen. Efter det intensiva mottagandet 2015 har volymerna minskat kraftigt, vilket lett till en reducerad bemanning.

Verksamheten samverkar med Migrationsverket, socialtjänsten, hälso- och sjukvården, teknikförvaltningen, Arbetsförmedlingen, vuxenutbildningen samt civilsamhället. Trots minskade volymer kvarstår behovet av kompetens och beredskap för framtida förändringar i nationell politik. Det är också viktigt att rätt stöd ges till de flyktingar kommit de senaste två åren och de som kommer framåt så att en god etablering kan ske.

Enheten för studie- och yrkesvägledning

Enheten leder den samlade studie- och yrkesvägledningsorganisationen som förser grundskola, gymnasieskola, vuxenutbildning, KAA och arbetsmarknadsinsatser med vägledningsresurser enligt avtal. Totalt arbetar 22 studie- och yrkesvägledare inom enheten. Yrkesgruppen är generellt svårrekryterad, men enheten har under senare tid lyckats tillsätta samtliga tjänster, varav flera genom inflyttade kandidater.

Ett centralt mål är att öka genomströmningen från grundskola till gymnasium och vidare till arbete eller fortsatta studier. Samverkan mellan skola och arbetsliv är avgörande för att stärka elevernas framtidstro, valkompetens och förståelse för arbetsmarknadens krav.

Detta är också en viktig del i Gotlands långsiktiga kompetensförsörjning.

Ett pågående utvecklingsarbete syftar till att stärka måluppfyllelsen inom området.

Bedömningen är att en riktad satsning på SSA-arbetet skulle bidra till ökad framtidstro bland grundskoleelever, förbättrad gymnasievalsprocess och stärkt etablering på arbetsmarknaden. Avdelningen avser därför att ansöka om medel för en SSA-samordnare som kan samordna och utveckla arbetet strategiskt och långsiktigt.

1.1.4 Gymnasieavdelningen

Den kommunala gymnasieskolan är en central del av det gotländska utbildningssystemet och utgör en brygga mellan grundskola, vidare studier och arbetsliv. Här länkas ämneskunskaper med personlig mognad och framtidsförberedelse. Utbildningen ger eleverna en stabil kunskapsgrund, men utvecklar också deras förmåga att tänka självständigt, ta ansvar och samverka med andra. Gymnasieskolan vilar på demokratins grund. Respekt för mänskliga rättigheter och alla människors lika värde genomsyrar verksamheten. I denna miljö tränas eleverna i att pröva perspektiv, värdera information

kritiskt och fatta välgrundade beslut. Skolan rustar unga människor att möta ett samhälle i snabb förändring, med kompetens, omdöme och framtidstro.

Gymnasieavdelningen omfattar sex rektorsområden samt en gemensam stödenhet. Från och med 2026 ingår både gymnasieskola och anpassad gymnasieskola i en samlad organisation. Syftet är att skapa en mer sammanhållen och inkluderande skolmiljö där likvärdigheten stärks genom gemensamma strukturer, tydliga processer och likvärdiga pedagogiska förutsättningar för alla elever. Samtidigt förbättras möjligheterna till professionell samverkan och gemensam kompetensutveckling.

Gymnasieavdelningens utbildningsutbud är brett och differentierat. Inom gymnasieskolan erbjuds 16 nationella program samt fyra introduktionsprogram, inklusive flera nationellt utformade yrkesintroduktioner samt en riksrekryterande sjöfartsutbildning. Inom anpassad gymnasieskola erbjuds tre nationella program samt individuellt program. Ingår gör även en verksamhet för yngre elever med komplexa funktionsnedsättningar. Verksamheten är samlad på ett gemensamt campus, vilket möjliggör samordning av resurser, effektiv lokalanvändning och minskade administrativa kostnader.

Styrningen av verksamheten tar sin utgångspunkt i åtta strategiska fokusområden kopplade till nämndmålen: ledarskap, samverkan, undervisning, betyg och bedömning, trygghet och studiero, hälsa, skolnärvaro samt relationer. Dessa områden utgör den gemensamma ramen för systematiskt kvalitetsarbete, resursprioriteringar och verksamhetsutveckling, i syfte att långsiktigt stärka måluppfyllelse, likvärdighet och utbildningens kvalitet.

Förutsättningar och behov inom gymnasieskolan

Gymnasieskolans resursförutsättningar präglas av stabil styrning och en väl fungerande dialog mellan huvudman och verksamhet. Det finns en gemensam förståelse för gymnasieskolans uppdrag och dess strategiska betydelse för regionens kompetensförsörjning. Resurstilldelningen sker genom samlade avvägningar mot övriga behov inom nämndområdet och regionens totala åtaganden, vilket skapar stabila planeringsförutsättningar och en hög grad av förutsägbarhet i verksamheten.

Genom strategisk styrning och systematiskt kvalitetsarbete riktas resurserna mot insatser som stärker genomströmning, likvärdighet, trygghet och måluppfyllelse. Särskild vikt läggs vid åtgärder som bidrar till en långsiktigt hållbar organisation och en stabil kompetensförsörjning. Perioden präglas sammantaget av konsolidering, fördjupad kvalitet och fortsatt effektivisering, med inriktning på att maximera verksamhetsnyttan inom givna ekonomiska ramar samt säkerställa stabilitet och långsiktig utvecklingsförmåga.

Mot denna bakgrund äskar gymnasieskolan för perioden 2027–2029 inga ytterligare medel utöver de kostnader som kan uppstå vid förändringar i utbildningsutbudet eller vid nödvändiga reinvesteringar.

Förutsättningar och behov inom anpassad gymnasieskola

Den anpassade gymnasieskolan, som från och med 2026 tillhör nämndens ansvarsområde, befinner sig i en strukturellt betingad ekonomisk situation som kräver särskild uppmärksamhet. Elevantalet har ökat successivt under flera år och prognoserna visar på en fortsatt kraftig ökning kommande läsår. Från 27 elever läsåret 2019/2020 beräknas verksamheten omfatta 58 elever läsåret 2027/2028. Samtidigt har andelen elever som läser

mot ämnesområden, det vill säga elever med mer omfattande stöd- och omsorgsbehov, ökat från 33 procent till över 50 procent, med ytterligare ökning att vänta.

Till skillnad från gymnasieskolan, som finansieras genom ett grundbelopp per elev, tilldelas den anpassade gymnasieskolan en fast rambudget som inte har justerats i takt med de ökade elevtalen. När elevantalet ökar utan att de ekonomiska ramarna anpassas uppstår en obalans mellan uppdragets omfattning och tillgängliga resurser. Detta har medfört att verksamheten under flera år redovisat negativa resultat.

Den ökade elevvolymen innebär inte enbart fler elever, utan också förändrade behov. Antal elever med omfattande omsorgsbehov, medicinska tillstånd och behov av en-till-en-stöd ökar. Detta medför krav på tätare bemanning, fler specialiserade kompetenser samt anpassade lokaler som inte kan samnyttjas. Prognoserna visar behov av nya klasser, ytterligare lärartjänster och elevassistenter samt förstärkning inom elevhälsan. Utöver personalökningar tillkommer ökade kostnader för lokalanpassningar, hjälpmedel, skolskjuts och praktisknära stöd. Även ledningsuppdraget påverkas i takt med verksamhetens expansion och komplexitet.

En förändrad arbetsorganisatorisk förutsättning gäller också bemanningen under skoldagen. Det lokala kollektivavtal om måltidsuppehåll som tidigare gällt för personal inom den anpassade skolformen har löpt ut och kommer inte att omförhandlas. I stället ska personalen ges möjlighet att ta ut lagstadgad rast under arbetsdagen. Med hänsyn till elevernas omfattande stöd- och omsorgsbehov krävs dock kontinuerlig närvaro av personal för att säkerställa en trygg och säker miljö. För att möjliggöra att medarbetare kan ta ut sina raster utan att elevernas säkerhet eller verksamhetens kvalitet påverkas krävs därför en förstärkning av bemanningen under dagtid. Detta motsvarar ett resursbehov om cirka en halv tjänst.

För att säkerställa att skollagens krav uppfylls och att elever i anpassad gymnasieskola ges likvärdiga förutsättningar krävs antingen:

1. en permanent ramförstärkning i nivå med elev- och behovsökningen, eller
2. en finansieringsmodell där resurser tilldelas per elev och differentieras utifrån stödbehov.

Utan en sådan justering kommer underskotten att vara bestående, vilket påverkar verksamhetens stabilitet och möjligheten att upprätthålla den kvalitet som eleverna har rätt till.

En resursförstärkning är därmed inte en ambitionshöjning, utan en nödvändig anpassning till ett förändrat och växande uppdrag.

1.2 Bedömning av balans mellan uppdrag, mål och resurser 2027–2029

Gymnasie- och vuxenutbildningens verksamheter möter både utmaningar och möjligheter inom ekonomi, kompetensförsörjning och integration. Bedömningen är att det i dagsläget är balans mellan uppdrag, mål och resurser men förändringstakten inom nämndens ansvarsområde är fortsatt hög och i och med att ekonomin är så starkt kopplad till riktade statsbidrag så är prognossäkerhet inte helt enkel.

Flera statliga reformer påverkar verksamheten främst inom gymnasieskolan och vuxenutbildningen, men även förändringar inom den statliga arbetsmarknadspolitiken påverkar. Dessutom pågår utvecklingsarbeten med att förbättra samverkan mellan förvaltningar inom Region Gotland samt andra aktörer för att fler gotlänningar ska komma i arbete eller studier.

Elevflödet är avgörande för ekonomin i Wisbygymnasiet, där elevantalet förväntas öka de närmaste åren. En växande elevpopulation kräver fler utbildningsplatser och lokaler. Nya utbildningsprogram utvecklas för att matcha arbetsmarknadens behov och stärka kopplingen till lokala företag. Elevökningen skall genom samordning och samnyttjande av personal och lokaler lösas utan att dra på ökade kostnader eftersom ett effektiviseringskrav finns för nämndens verksamheter. Enligt prognos går elevtalen ner om ett något år och då skall verksamheten anpassas utifrån lägre elevtal. En utmaning.

Wisbygymnasiet möter samtidigt omfattande förändringar, inklusive det nya ämnesbetygssystemet Gy25 och möter allt fler elever i behov av särskilt stöd.

Migration och förändrade regelverk kräver följsamhet gällande resurser och samverkan, just nu arbetar enheten för integration med en övertalighetssituation.

För att möta kompetensbehov erbjuds möjlighet att läsa högre utbildning på distans genom Lärcentrum på Vuxenutbildningen. Här finns stora utvecklingsmöjligheter och nämnden går fram med ett tilläggsanslag. Utökat behov kräver finansiering, de kommuner förvaltningen varit i kontakt med och har samarbete med satsar betydligt mer resurser på Lärcenterverksamhet.

Flera omvärldshändelser, både nationellt och internationellt, understryker behovet av att intensifiera arbetet med säkerhets- och beredskapsfrågor. En utredning om kommuners och regioners beredskap betonar behovet av riskanalyser och samarbete med statliga myndigheter. Detta kommer att kräva att verksamheterna inom gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden stärker sin krisberedskap och utvecklar kompetens inom flera områden.

Satsningar på det brottsförebyggande arbetet kräver ökade resurser. Sociala insatsgrupper (SIG) och ungdomsverksamhet bidrar till ökad trygghet och delaktighet för unga.

Nämndens resultat

Nämnden visade för helåret 2025 ett positivt resultat på 8,5 miljoner kronor, nämnden klarar därmed effektiviseringskravet, det vill säga den reduktion av budget som var på 3,9 miljoner kronor för 2025.

Nettokostnaden ökade med 23,8 miljoner kronor och motsvarade 6,3 procent. Ökningstakten för de egna kostnaderna var 6,3 procent och intäkterna ökade med 6,3 procent.

I den kommunala gymnasieskolan blev det 12 elever fler än budgeterat. Fler antal elever och interna ersättningar medförde ett negativt resultat på 1,2 miljoner kronor i den interna resursfördelningen. I resursfördelningen fanns även en buffert för ofördelade elever (en reserv för elevökningar) på motsvarande två miljoner kronor. I resursfördelningen medräknades även inkomna ersättningarna för asyl och etablering, dessa ersättningar räckte inte riktigt till i förhållande till dess ändamål, för att exempelvis finansiera studiehandledare med flera. I resursfördelningen låg även effektiviseringskravet för gymnasieskolan

medräknat med 1,7 miljoner kronor. Sammantagen beräkning för den interna resursfördelningen blev negativ på 1,8 miljoner kronor

De interkommunala utbetalningarna och ersättningarna till fristående huvudman blev 28 elever färre, vilket medförde ett positivt resultat 2,7 miljon kronor i den externa resursfördelningen.

Måluppfyllelsen är god

Den samlade bedömningen är att nämnden i hög utsträckning bidrar till måluppfyllelsen i Region Gotland.

Andelen gymnasieelever med examen inom 4 år (kommunala skolor) har ökat markant med 6,5 procentenheter från 67,4 procent år 2024 till 73,9 procent år 2025. Motsvarande andel i riket är 73,3 procent år 2025. Andelen elever med examen inom 3 år har däremot minskat med 4,1 procentenheter, från 71,6 procent 2024 till 67,5 procent 2025. Wisbygymnasiet följer rikets siffror men genomströmningen på tre år behöver bli bättre.

2. Mål

2.1 Beslutade mål

Nedan är beslutade av regionfullmäktige och gäller under 2025. De sex första målen är regionens gemensamma mål och gäller för alla nämnder och de efterföljande målen är nämndens egna fastställda mål.

Mål	
1.	Andelen medarbetare inom Region Gotland som kan rekommendera sin arbetsplats till andra ska årligen förbättras
2.	Region Gotland ska stärka sin förmåga att upprätthålla kritiska verksamheter under minst två veckor vid frestida kriser och höjd beredskap
3.	Region Gotlands koldioxidutsläpp ska minska årligen. Under perioden 2024- 2027 ska den genomsnittliga minskningen uppgå till 15 procent per år
4.	Öka antalet invånare i ålder 20-64 med minst 1 000 till mandatperiodens slut
5.	Öka andelen barn och unga (0-18år) som upplever kultur årligen och med totalt tio procent under perioden 2024–2027
6.	Andelen barn och unga, personer med funktionsnedsättning samt personer 65 år och äldre som rör sig minst en timme/dag ska öka årligen och med totalt tio procent under perioden 2024–2027
7.	Andelen elever inom den kommunala gymnasieskolan med examen inom 4 år ska öka årligen och med minst fem procentenheter till 2027
8.	Andelen elever inom den kommunala gymnasieskolan som i elevenkäten svarar "mycket bra" eller "bra" på frågan "Hur mår du rent allmänt", ska öka årligen och med minst fyra procentenheter till 2027
9.	Andelen invånare 16–29 år som varken arbetar eller studerar ska minska årligen och med minst en procentenhet till 2027
10.	Andelen invånare 25–64 år med minst gymnasial utbildning ska öka årligen och med minst två procentenheter till 2027
11.	Andelen utrikesfödda 20–64 år med egen försörjning ska öka årligen och med minst två procentenheter till 2027

2.2 Revidering av befintliga mål

Kommer ej att revideras

2.3 Förslag till nya mål

Inga nya mål under planperioden

3. Behov och prioriteringar av resurser 2027–2029

3.1 Inledning, behov prioriteringar

Det ekonomiska läget för regionen⁴ inför 2027- 2029 är uttryckt som – Återhämtningen av produktionstillväxten under 2026 bedöms bidra till en ökning av både antalet sysselsatta och antalet arbetade timmar. Trots att skatteunderlagets utveckling 2025–2028 i reala termer innebär en tydlig återhämtning efter nedgången 2023–2024 beräknas den kommunala sektorns köpkraft från skatteintäkterna, givet oförändrad skattesats även år 2028 vara varaktigt svagare än vad en utveckling i linje med den historiska trenden skulle ha medfört.

Det budgeterade resultatet för Region Gotland 2026 är plus 52 miljoner kronor. För att resultatet ska landa på den nivå krävs att nämndernas budgetar inte överskrids. I resultatplanen beräknas därefter det budgeterade resultatet för 2027 bli negativt på nio miljoner kronor och för 2028 negativt på 86 miljoner kronor. Nämndernas förmåga att anpassa verksamheten till den beslutade budgeten 2026 blir avgörande för den ekonomiska ställningen framåt.

De kommande åren finns stora investeringsbehov. Låneskulden ökar nu snabbt och för att ha råd att investera i den takten behöver resultatnivåerna ligga på minst två procent, cirka 150 miljoner kronor. Det innebär att det just nu inte finns utrymme för ny verksamhet som inte kan finansieras inom befintlig ram.

3.1.1 Vuxenutbildningen

Utifrån de behov och kommande utmaningar som beskrivs i det tidigare avsnittet om nulägesanalysen behöver vuxenutbildningen budgetmässigt förstärkas. Nedan tabell sammanfattar de äskanden som vuxenutbildningen gör för budgetåret 2027.

Prio	Kategori	Belopp, tkr
1	Lärcentrum högre utbildning	3 000
2	Ny lagstiftning sfi	500
2	Förstärkning yrkesvux	3 000
Summa		6 500

Prio, avser prioritetsordning, där värdet 1 har högsta prioritet,

värdet 2 har medel, och värdet 3 har lägsta prioritet

Vuxenutbildningen avser att begära ramförstärkning med 6,5 miljoner.

3.1.2 Folkhögskolan

Utifrån de behov och kommande utmaningar som beskrivs i det tidigare avsnittet om nulägesanalysen finns budgetförstärkningen redan i lokalbehovsplanen och vi kommer försöka hantera eventuell omställningen vid beslut av statsbidragssystem år 2027. Därmed gör Gotlands folkhögskola inga nya äskanden för 2027.

⁴ Källa: Anvisning strategisk plan och budget 2027–2029

3.1.3 Arbetsliv, etablering och ungdom

Utifrån beskrivna behov och utmaningar avser arbetsliv och etablering att äska om följande för att uppnå önskade resultat och målsättning med etablering i samhället och arbetslivet:

Prio	Kategori	Belopp, tkr
1	Jobbvägen Gotland	2 200
2	SSA samordnare	750
3	Feriejobb – utökning	150
Summa		3 100

Prio, avser prioritetsordning, där värdet 1 har högsta prioritet,

värdet 2 har medel, och värdet 3 har lägsta prioritet

Arbetsliv och etablering begär en ramförstärkning motsvarande 3,1 miljoner kronor

3.1.4 Gymnasieavdelningen

Mot bakgrund av redovisade behov, ökade elevvolymen och förändrade förutsättningar föreslås en budgetförstärkning för 2027 enligt nedanstående tabell.

Prio	Kategori	Belopp, tkr
1	Anpassad gymnasieskola, fler elever	3 643
1	Anpassad gymnasieskola, lagstiftning	500
Summa		4 143

Prio, avser prioritetsordning, där värdet 1 har högsta prioritet,

värdet 2 har medel, och värdet 3 har lägsta prioritet

Gymnasieavdelningen begär en ramförstärkning motsvarande 4,1 miljoner kronor.

3.1.5 Digitalisering

Skolväsendet ska enligt skollag och läroplan ge alla barn och elever likvärdiga möjligheter att utveckla digital kompetens för framtida samhällsdeltagande och livslångt lärande. Kraven på strategiskt, långsiktigt arbete samt uppföljning och utvärdering har ökat och gör digitalisering till ett högt prioriterat område. Digital teknik ska samtidigt stärka det pedagogiska uppdraget och effektivisera administrativa processer, arbetsformer och samverkan, vilket förutsätter kontinuerlig kompetensutveckling och kopplas till investeringar.

Förvaltningens digitala arbete omfattar objektsförvaltning med klassningar, risk- och sårbarhetsanalyser, incidenthantering och avtalsuppföljning för att säkerställa kontroll över system, data och informationssäkerhet. En mer komplex IT-arkitektur med över 50 system och integrationer, ökade krav på GDPR, NIS2 och cybersäkerhetslagstiftning samt behov av redundans kräver omfattande kartläggning och resurser för både drift och investeringar, inklusive e-arkiv.

Den nya handlingsplanen för digitalisering ”Handlingsplan för ökad digital kompetens 2026-2030” är beslutad och baseras på strategiska analyser i Sverige och EU som visar ett växande behov av digital kompetens hos elever och lärare. Parallellt accelererar utvecklingen av AI, och i en mer orolig omvärld accentueras det förebyggande arbetet avseende informationssäkerhet, objektsförvaltning och desinformation. Digitalisering och ny teknik är därmed centrala för att utveckla effektivare verktyg, arbetsmodeller och

samverkansformer inom förvaltningen och regionen. Handlingsplanen tydliggör kommande behov av kompetensutveckling och under våren ses befintliga kompetensutvecklingsplaner över och utbildningar planeras och genomförs utifrån dessa. AI kräver särskilt riktade utbildningsinsatser och uppdaterade riktlinjer i takt med nya modeller, för att säkra GDPR efterlevnad, minska informationsläckage, värna tillförlitliga kunskapsbedömningar och motverka desinformation. Informationssäkerhetsarbetet omfattar alla system, då NIS2 och Cybersäkerhetslagen ställer högre krav. Implementeringen av lagen sker nationellt och i regional samverkan eftersom IT arkitekturen binds samman av integrationer och datautbyte.

Parallellt genomförs kontinuerliga upphandlingar, implementeringar och införanden av nya system och tekniker när äldre ersätts. Trots effektivisering ökar licenskostnaderna i driftbudgeten med cirka 5–10 procent per år, vilket minskat utrymmet för fullständiga licenser och kommunlicenser under 2024–2025. Investeringar i elevdevices inkluderar utöver inköp också ekonomiskt stöd för digital teknik i klassrum och mötesrum. Detta stöd har dock begränsats av prisökningar på datorer och iPads. Här ger prognosen en cirka 25 procent prisökning på datorer 2026–2027 (därefter gradvis stabilisering) samt cirka 10 procent för iPads 2026–2027. Detta på grund av att den globala AI utvecklingen driver fram fler språkmodeller och ökat hårdvarubehov, vilket har skapat brist på minnen och lagringsmedia och därmed höjt priserna på IT material.

3.1.6 Kvalitetsutveckling

För Region Gotland innebär kvalitet att skapa värde tillsammans med dem vi är till för genom värdeskapande, effektiva, rättssäkra och transparenta processer som bidrar till social, ekologisk och ekonomisk hållbarhet.

För att möta välfärdens utmaningar bedrivs ett kontinuerligt utvecklingsarbete med fokus på systematiskt kvalitetsarbete, ständiga förbättringar, digitalisering och innovation.

Det systematiska kvalitetsarbetet inom utbildnings- och arbetslivsförvaltningen är relativt väl förankrat. Gemensamma strukturer, såsom årshjul och tydliga huvudprocesser, skapar trygghet och tillit. Perioden för rapportering till delårsrapport 2 och verksamhetsberättelsen sammanfaller dock med terminsslut och semesterperiod, vilket innebär en risk för att analys och uppföljning inte kan genomföras med önskad kvalitet inom given tidsram. För att säkerställa fortsatt kvalitet krävs långsiktighet, uthållighet och ett verksamhetsnära ledarskap.

Arbetsprocessen för verksamhetsplanering har successivt utvecklats och anpassats till ny styrmodell och nya mål. Metod och arbetsmodell följs upp och justeras löpande utifrån behov. Under 2024 togs en film om styrmodellen fram ur förvaltningens perspektiv, tillsammans med tillhörande stödmaterial. Syftet är att öka förståelse, delaktighet och engagemang i arbetet med mål och prioriteringar.

Tillit är en prioriterad grund i förvaltningens arbete och bedöms, tillsammans med god uppföljning och minskad detaljstyrning, skapa bättre förutsättningar för ett långsiktigt och utvecklande kvalitetsarbete. Övergripande analys, uppföljning och stöd från huvudman har stor betydelse och utvecklingsarbete pågår, där flera steg har tagits framåt under 2025. Fortsatta utvecklingsområden är att stärka analysarbetet i uppföljningen av mål, indikatorer och resultat, tydliggöra ansvarsfördelning mellan huvudman, avdelningar och enheter, vidareutveckla chefsstödet ur ett kvalitets- och likvärdighetsperspektiv samt fördjupa

samverkan inom och mellan förvaltningar. Skolinspektionens kvalitetsgranskningar under läsåret 2024/25 bekräftar behovet av fortsatt utveckling inom dessa områden.

Förmågan att analysera information och fatta beslut baserade på fakta har utvecklats inom utbildnings- och arbetslivsförvaltningen, men kräver fortsatt arbete. Faktabaserade beslut säkerställer att valen är välgrundade, effektiva och rättssäkra. Detta skapar förutsägbarhet, ökar transparens och ansvarstagande, och gör det enklare att planera för framtiden.

Medarbetarenkäten 2024 visar att 74 procent av medarbetarna upplever att de blir involverade i beslut som påverkar dem och deras kollegor, vilket är en viktig förutsättning för välförankrade och faktabaserade beslut. Analysrapport VÅR har fungerat som ett värdefullt kvalitetsutvecklingsverktyg genom systematiska uppföljningssamtal med enhetschefer, även om arbetet varit resurskrävande och implementeringen utmanande. Utbildnings- och arbetslivsförvaltningen har därför omformat processen för att bättre integrera kvalitetsuppföljningen med övriga styrprocesser, med fokus på att identifiera och analysera kritiska avvikelser. Detta stärker möjligheten att fatta välgrundade beslut som främjar verksamhetens utveckling och kvalitet.

Tillgången till tydliga och tillförlitliga fakta är en förutsättning för att kunna fatta välgrundade beslut. Under de senaste åren har utbildnings- och arbetslivsförvaltningen satsat resurser på att synliggöra verksamheternas resultat genom att ta fram lättillgängliga och överskådliga resultatrapporter samt samla all information på en och samma plats. Parallellt pågår även ett utvecklingsarbete med målet att ytterligare stärka förvaltningens analysförmåga och därmed skapa ännu bättre underlag för beslut.

Sammantaget är detta avgörande för att säkerställa en god, likvärdig och hälsofrämjande lärmiljö med hög kvalitet, där verksamheterna tillsammans skapar värde och goda förutsättningar för barns, elevers, studerandes, deltagares och medarbetares utveckling.

Förvaltningen avser att i första hand omfördela resurser inom befintlig budgetram för att finansiera detta.

3.1.7 Barn- och elevhälsa

Barn- och elevhälsan servar gymnasiet med skolkuratorer, skolpsykolog, skolläkare och skolsköterskor. Även här ser man stora behov där elevhälsan, i synnerhet de psykosociala och psykologiska insatserna, behöver prioritera för att hinna med den stora efterfrågan, vilket får inverkan både på tillgänglighet, uppföljning, samt förmågan att arbeta hälsofrämjande och förebyggande. Grundavtalet mellan BUN och GVN för elevvård har inte hanterat de löneökningar som varit de senaste åren och en justering gjordes därför inför budgetåret 2026. Detta är avhängigt att Barn- och elevhälsan har en rörlig budget utifrån antalet barn och elever vilket innebär att för BUN:s verksamhetsområden är löneuppräkningsarna medräknat i det grundbelopp som utgår per elev men till GVN så är grundavtalet fast beräknat vilket innebär att löneuppräkningsarna för medarbetare som arbetar för GVN aldrig räknas med och justerats. Av den anledningen äskar Barn- och elevhälsan om ett ramtillskott på 167 000 kronor vilket är uppräknade löner från 2026 till 2027.

Prio	Kategori	Belopp, tkr
1	Löneuppräkning avtal	167
Summa		167

För Barn- och elevhälsan begär förvaltningen en ramförstärkning motsvarande 167 000 kronor

3.1.8 Kompetensförsörjning, gemensamt

Kompetensutveckling inom professionsprogrammet

Den statliga satsningen professionsprogrammet är tänkt att erbjuda förskollärare, lärare och rektorer en strukturerad och likvärdig kompetensutveckling genom hela arbetslivet. Ett antal kurser inom professionsprogrammet matchar direkta behov inom området kompetensförsörjning, t ex kurser inom ramen för Lärarlyftet. Förväntningarna på arbetsgivarens satsningar på kompetensutveckling förväntas också öka kopplat till det nya professorsprogrammet. Förutom att de möjliga utbildningarna inom programmet antas öka måluppfyllelsen i verksamheten, finns det också en koppling till strävan efter att vara en attraktiv arbetsgivare.

En förstärkning av HR-enhetens budget med motsvarande 300 000 kronor (totalt 1,5 miljoner kronor för båda nämnderna) skulle innebära att cirka fyra lärare skulle kunna erbjudas betald ledighet tio procent för studier under ett läsår samt ersättning för resor och studielitteratur. Alternativt skulle cirka sju lärare kunna erbjudas motsvarande förutsättningar för en termins studier.

Gotlands löneläge och fortsatta satsningar

För att stärka konkurrenskraften behöver fortsatta satsningar göras på framför allt de mest svårrekryterade grupperna inom lärarkåren, men också på skolledarkåren, för att både behålla och för att kunna rekrytera duktiga lärare och skolledare. Generellt kan noteras att kompetensbristen finns inom allt fler grupper, både i riket som helhet och inom Region Gotland. BUN uppmanar regionstyrelsen att ta hänsyn till behovet av förstärkt löneökningstrymme i budgetarbetet, så att Region Gotland har löner som ligger på mediannivå i förhållande till riket.

Nedanstående tabell sammanfattar de äskanden som gäller området kompetensförsörjning gemensamt för budgetåret 2027.

Prio	Kategori	Belopp, tkr
1	Vidareutbildning inom professionsprogrammet	300
Summa		300

Inom området gemensam kompetensförsörjning begärs en ramförstärkning motsvarande 300 000 kronor.

3.1.9 Säkerhet och beredskap

Flertalet händelser i vår omvärld, såväl nationellt som internationellt, visar på att det finns ett fortsatt behov av att förvaltningen ökar och intensifierar arbetet kring säkerhets- och beredskapsfrågor. Krig i vår omvärld, det försämrade säkerhetsläget, den ökande kriminaliteten inom Sverige samt en ökande risk för våld inom skolområden.

Inom området säkerhet och beredskap förväntas den nyligen rekryterade strategiska funktionen inom utbildnings- och arbetslivsförvaltningen bidra till ökad samordning och förmåga att hantera risker och incidenter. Funktionen beräknas vara tillsatt under mars-26.

Arbetet med kontinuitetshantering kommer därmed att utvecklas vidare, med målet att höja organisationens robusthet och säkerställa verksamhetens fortlevnad vid störningar. Risker kopplade till resursbrist och otydlig ansvarsfördelning mellan förvaltningar kvarstår, men bedömningen är att förvaltningens förmåga att möta lagkrav och externa hot kommer att stärkas.

Förvaltningen har hittills, så att säga hållit sig flytande inom området, men för att jobba mer utvecklande, långsiktigt, strategiskt och systematiskt så krävs det mer, både av kompetens och resurser. Det finns flera viktiga skäl till att detta är viktigt. Här följer några av de viktigaste anledningarna som förvaltningen tagit fram:

Riskhantering: Med rätt kompetens inom säkerhet- och beredskap så kan förvaltningen arbeta än mer med att identifiera och analysera risker och hot som kan påverka organisationens säkerhet. Genom att ha en dedikerad kompetent person inom områdena så ger vi oss själva en bättre möjlighet att arbeta proaktivt för att minska risker och vidta åtgärder för att hantera dem på ett effektivt sätt.

Incidenthantering: Om en olycka, katastrof eller säkerhetshot inträffar är det avgörande att ha en person(er) som kan koordinera och hantera situationen. En säkerhets- och beredskapsansvarig kan ta ledningen i att samla information, vidta åtgärder och tillsammans med kommunikator kommunicera med berörda för att minimera skador, skydda människor och säkerställa återhämtning.

Förebyggande åtgärder: kompetens att implementera förebyggande åtgärder och säkerhetsrutiner för att minska risken för incidenter. Det kan inkludera säkerhetsträning, etablering av rutiner, utveckling av kontroller och övervakningssystem samt höja säkerhetsmedvetenheten i organisationen.

Lagkrav och efterlevnad: kommuner och regioner i Sverige har ett grundläggande ansvar för att hantera fredstida kriser och höjd beredskap enligt Lagen om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap (LEH, 2006:544).

Samarbeta med räddningstjänst, polis, socialtjänst och sjukvård för att säkerställa en effektiv krishantering. Delta i lokala och regionala beredskapssamordningar för att hålla sig uppdaterad om aktuella hotbilder och bästa praxis.

Ha rutiner för hur man utvärderar och lär sig av inträffade händelser för att förbättra beredskapsarbetet. Genom att arbeta systematiskt med dessa områden så minskar utbildningsförvaltningen riskerna och säkerställer en mer trygg och säker skol- och arbetsmiljö.

Sammanfattningsvis är bedömning den att kompetens inom säkerhets- och beredskapsfrågor kontinuerligt behöver höjas samt att det behöver tydliggöras vad som skall hanteras regionövergripande och vad respektive förvaltning förväntas ta ansvar för. Det bedöms vara avgörande för att hantera risker och skydda människor och organisation. Med kunskap och expertis inom nämnda områden ger vi oss själva bättre möjligheter att förebygga och minimera konsekvenser av oönskade händelser. Samverkan med alla förvaltningar inom regionen skall prioriteras och utvecklas kontinuerligt.

3.2 Driftbudget 2027 – 2029

3.2.1 Ramförändringar i sammandrag

Sammanställning av behov av budgetförstärkning 2027–2029, tkr

Jämförelse med budget år 2026	2027	2028	2029
-------------------------------	------	------	------

Gymnasieskola, resursförd.	11 462	15 365	11 311
Anpassad gymnasieskola, resursförd.	3 643	4 967	3 311
Externa avtal	800	1 600	2 400
Vuxenutbildning	3 000	3 000	3 000
Folkhögskolan	-	-	-
Arbetsliv, etablering och ungdom	2 200	2 200	2 200
Gymnasieavdelningen, anp. gy. Lagstiftning	500	500	500
Barn- och elevhälsan	167	167	167
Kompetensförsörjning, gemensamt	300	300	300
Finansieringsprincipen,	8 070	15 440	15 440
Summa, (+ökat behov, - minskat behov)	30 142	43 539	38 629

Tabellen sammanfattar budgetbehoven för planperioden som beskrivs i avsnittet ”Behov och prioritering av resurser 2027–2029” och avser prioritering 1.

Enligt tidigare inlämnad strategisk plan och budget för 2026–2028 är ramjustering för ökat antal elever i gymnasieskolan inarbetade i plankalkylen för åren 2027–2028, då beräknades det vara en ökning av antalet elever för budgetåret 2027. Vid omräkning av antalet elever inför mål och budgetskrivelse 2027–2029 visar det sig att volymen om 94 fler elever sänks stämmer med den tidigare fastställda plankalkylen om 84 fler elever. Budgetmässigt så motsvarade 84 elever i den tidigare plankalkylen en ökning av budget med 9,2 miljoner kronor. Beräkningar för budget 2027 visar att behovet av budget är högre än vad som tidigare har angetts, ytterligare ramförstärkning med 2,2 miljoner kronor behövs, vilket beror på en nettoökning av antalet elever motsvarande tio elever. I nettoökningen kan det ses en bruttoökning av elever mot tidigare plankalkyl med 18 elever vid fristående huvudman i den egna kommunen. Den sammanlagda ramökningen som begärs till resursfördelningen för budgetåret 2027 är 11,5 miljoner kronor. Utöver ramjusteringar för förändringar i elevvolymerna begärs även kompensation för externa avtal med 800 000 kronor, vilket i huvudsak avser ersättning till extern huvudman.

3.2.2 Generella statsbidrag enligt finansieringsprincipen

Finansieringsprincipen tillämpas när riksdagen, regeringen eller statliga myndigheter beslutar om regeländringar som tar sikte på de verksamheter som bedrivs av kommuner och landsting. Exempel på sådana beslut är när:

- införande av nya obligatoriska uppgifter.
- frivilliga uppgifter blir obligatoriska
- det kommunala ansvaret för vissa uppgifter tas bort eller avregleras
- staten ändrar ambitionsnivåerna för befintlig verksamhet

Finansieringsprincipen är grundläggande för de ekonomiska relationerna mellan staten och kommunsektorn, och gäller i båda riktningarna. Principen innebär att kommuner och landsting inte ska behöva höja skatten eller prioritera om annan verksamhet för att finansiera statliga beslut.

På senare år har flera genomgripande reformer genomförts inom nämndens verksamhetsområden och förmodligen kommer det även i framtiden att ställas krav på omställningar och genomförande av nya reformer inom nämndens ansvarsområden.

Förvaltningen har under flera år haft ambitionen att säkra att finansieringen av statliga beslut som regleras i den kommunalekonomiska utjämningen och berör gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens verksamhetsområden också tillförs den utförande nämnden.

Nämnden kommer inom ramen för de generella statsbidragen⁵ att äska om budgettillskott enligt finansieringsprincipen. Tabellen nedan redovisar nytillkomna generella statsbidrag inom nämndens verksamhetsområden:

Aktivitet	2027	2028
1. Reglering av lärares undervisningstid	7 370	14 740
2. Stärkt trygghet och studiero i skolan	700	700
Summa	8 070	15 440

1. I korthet kan reglering av lärares undervisningstid förklaras som att regeringen vill lagstifta om nya regler för hur många timmar lärare ska undervisa och hur mycket tid lärare ska ha till planering. Regeringen beräknar att det som ett generellt statsbidrag behöver avsättas cirka 1,3 miljarder kronor 2027 (halvårseffekt) och cirka 2,6 miljarder kronor årligen från 2028. För mer information se bilaga 3.
2. Stärkt trygghet⁶ och studiero i skolan innebär att skolan behöver bättre verktyg för att skapa ordning och reda och huvudmän, rektorer och lärare behöver bättre förutsättningar för att kunna säkerställa trygghet och studiero för alla elever. Till grund för satsningen ligger tidigare utredning där förslag finns om utökade befogenheter för rektorer och lärare och förlängda tidsramar för vissa disciplinära åtgärder och införandet av möjligheten att neka tillträde för elever som allvarligt hotar säkerheten och tryggheten på skolan. Regeringen tillför medel för att möjliggöra genomförande av förslag från utredningen.

3.2.3 Elevflöden och demografi kommande år

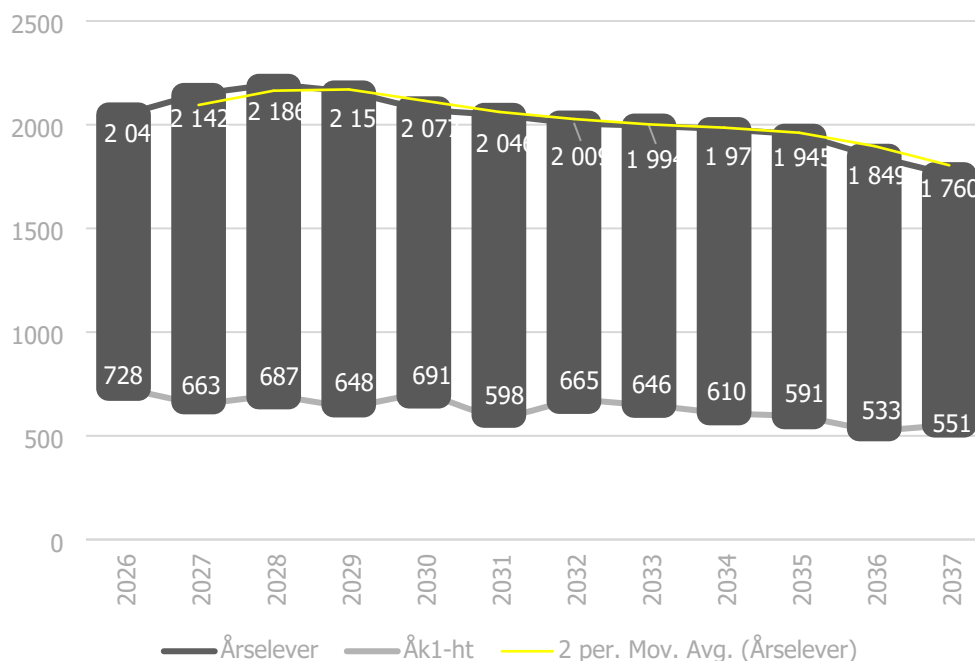
Elevvolymen, antal årselever, är ökande de närmaste fem åren och motsvarar i genomsnitt 657 elever som årligen påbörjar sina gymnasiestudier. År 2031 beräknas det totala antalet elever vara i nivå med dagens nivå. Årselever är den prognostiserade volymen av elever som är studerande vid samtliga huvudmän. Den kommunala gymnasieskolan i den egna kommunen har under planperioden cirka 84 procent av årseleverna, den resterande delen av årseleverna fördelar sig mellan fristående huvudmän och andra kommunala huvudmän.

Planeringsunderlaget för gymnasieskolan utgörs av elevkullarnas⁷ storlek.

⁵ Uppgifter hämtade från SKR:s Specifiering av generella statsbidrag i anslaget för kommunalekonomisk utjämning för kommuner åren 2024 - 2027, publicerad 2024-10-07

⁶ Budgetproposition 2026 utgiftsområde 16 sidan 73 stycke 3.5.3

⁷ Elever folkbokförda på Gotland som är inskrivna i de tidigare skolformerna, statistiken är hämtad från barn- och elevregistreringsprogrammet Edlevo – Tieto Evry AB

3.2.4 Resursfördelningsmodell

Gymnasieskola

Resursfördelningsmodell/flöden (+ökat behov, - minskat behov)

Jämförelse med budget år 2026, tkr

	2027	2028	2029
Kommunala skolan			
<i>I den egna kommunen</i>	7 631	13 853	11 602
Fristående skolan			
<i>I den egna kommunen</i>	4 659	2 628	2 126
Interkommunal ersättning			
<i>Från annan kommun</i>	419	476	476
<i>I annan kommun, kommunal skola</i>	-922	-1 592	-1 592
<i>I annan kommun, fristående skola</i>	-325	0	-1 301
Summa	11 462	15 365	11 311

Ramtillskott

Jämförelse med budget år 2026, tkr

	2027	2028	2029
Kommunala skolan	-	-	-
Fristående skolan			
<i>Externa avtal</i>	800	1 600	2 400
Summa	800	1 600	2 400
Netto	12 262	16 965	13 711

Elevflöden för perioden

År	2027	2028	2029
Kommunal skola, <i>egna kommunen</i>	1 766	1 826	1 804
Fristående skolan, <i>egna kommunen</i>	286	273	270
Kommunal skola, <i>annan kommun</i>	50	46	46
Fristående skola, <i>annan kommun</i>	39	41	33
Summa	2 141	2 186	2 153

Not I den kommunala skolan är 10 elever medräknade från annan kommun.

Förändring

Förändring i elevtal, jämförelse med 2026

År	2027	2028	2029
Kommunal skola, <i>egna kommunen</i>	75	135	113
Fristående skolan, <i>egna kommunen</i>	27	14	11
Kommunal skola, <i>annan kommun</i>	-6	-10	-10
Fristående skola, <i>annan kommun</i>	-2	0	-8
Summa	94	139	106

Not I den kommunala skolan är 10 elever medräknade från annan kommun.

Anpassad gymnasieskola

Inför budget 2026 äskade nämnden om en utökning av budget på grund av fler elever vilket regionstyrelsen med regionfullmäktige inte tillstyrkte. Konsekvensen är att verksamheten är underbudgeterad under 2026 och 2027, ackumulerat beräknat från 2025 så motsvarar det i budget 3,6 miljoner kronor och 6 elever.

Resursfördelningsmodell/flöden (+ökat behov, - minskat behov)

Jämförelse med budget år 2025, tkr	2026	2027	2028	2029
Anpassad gymnasieskola	1 987	3 643	4 967	3 311
Summa	1 987	3 643	4 967	3 311
<i>Förändring i jämförelse per år</i>		1 656	1 325	-1 656

Elevflöden för perioden

År	2026	2027	2028	2029
Kommunal skola, <i>egna kommunen</i>	43	46	48	45
Summa	43	46	48	45
<i>Förändring i jämförelse per år</i>	3	3	2	-3

3.3 Taxor och avgifter, interna och externa

Nämnden följer de taxor som är beslutade i lag eller genom regionfullmäktige

3.4 Kompensation för externa avtal

Några externa avtal i strikt mening som påverkar budget 2027 finns inte. Lagen om offentliga bidrag på lika villkor ger däremot effekter som liknar avtal. Kompensationen för 2027 beräknas uppgå till 800 000 kronor.

4 Investeringsförslag med motiveringar 2027–2031

4.1 Lokaler

Investeringar Region Gotlands vision för 2040 kräver omfattande investeringar som främjar hållbar utveckling och snabb omställning. Dessa investeringar påverkar regionens ekonomi och måste hanteras inom ramen för finansiering från skattebetalare.

Nämnden har ett ansvar att:

- Bidra till hållbar utveckling genom välgrundade och långsiktiga satsningar
- Prioritera investeringar som ger störst effekt för invånarnas framtid, exempelvis skolbyggnader och digital infrastruktur
- Säkerställa transparens och ansvar gentemot medborgarna
- Balansera investeringar mot ekonomiska mål och tillgång till resurser (personal och driftmedel)
- Agera affärsmässigt och samverka med andra nämnder för att undvika dubbelarbete och maximera nyttan Ansvarsfull tillväxt kräver tydliga prioriteringar och beslut som är hållbara – ekonomiskt, pedagogiskt och socialt

Nämndens verksamheter har fortsatt behov av investeringar. Behoven som beskrivs exkluderar kostnader för förstudier och projektering. Av erfarenhet vet förvaltningen att den kostnaden brukar beräknas till ca 10 procent av den totala investeringen. Det övergripande målet är att nå balans mellan organisationens behov av och tillgång till lokaler med beaktande av den långsiktiga regionnyttan. Strävan är att få de kortsiktiga insatserna att följa en linje så att de gynnar våra långsiktiga mål och bidrar till Region Gotlands strategiska lokalplanering

I arbetet har förvaltningen utgått från nuvarande investeringsbudget, exploateringsplan, lokalbehovsplan 2027–2036, lokalförsörjningsplan samt kompletteringsbudget. I mål- och budgetskrivelsen görs ett kortsiktigt beloppsbaserat investeringsförslag för 5 år som bildar beslutsunderlag till regionfullmäktiges beslut om investeringsbudget.

I arbetet har alla förvaltningens verksamheter beaktats och hänsyn tagits till volymförändringar, befolkningsprognoser eller andra förändringar som till exempel lag- eller myndighetskrav för att arbetet skall vara långsiktigt hållbart. I sammanhanget är det även viktigt att betona att den region- och förvaltningsövergripande lokalförsörjningsprocessen och lokalsamordningen är ett prioriterat utvecklingsområde.

Här följer projekt som ligger inom planperioden;

Klimat och energi (lokaler och utemiljöer)

Det finns ett stort behov av att vidareutveckla samarbetsformerna med teknik- och samhällsbyggnadsförvaltningen kring lokaler, energi, återbruk och utemiljöer. I dag saknas långsiktiga och samordnade underhållsplaner för utemiljöer i relation till lokaler, med tydlig ansvarsfördelning, budgetering och koppling till gemensamma mål. Påbörjade dialoger behöver därför prioriteras och stärkas för att gemensamt skapa säkra, trygga, hälsosamma och hållbara utemiljöer som främjar lek, lärande, fysisk aktivitet och social samvaro samt är motståndskraftiga mot klimatförändringar.

Samhällets beredskap

Det förändrade säkerhetspolitiska läget och ökad medvetenhet om samhällets sårbarheter innebär att förvaltningen behöver stärka sitt arbete med samhällsberedskap. Detta omfattar fortsatt beredskap för flyktigmottagande, samhällsstörningar och säkerhetsfrågor, med särskilt fokus på krishantering, säkerhet och fastighetsutveckling.

Gymnasiet

Wisbygymnasiet förväntas få fler elever till och med 2027 för att sedan plana ut och successivt minska. Samtidigt har Vuxenutbildningen expanderat och stabiliserat sig. Detta innebär att det behövs en kontinuerlig översyn av hur lokaler används och hur samnyttjandet kan utökas. Ett minskat antal elever och ett överskott av lokalyta inom

grundskolan gör att det är viktigt att även se över möjligheten att utveckla samnyttjande av lokaler mellan avdelningar.

Behovet av lokaler avgörs dock främst av framtida elevers programval och vilket långsiktigt utbildningsutbud nämnden väljer att erbjuda. Att exakt förutse elevernas val är mycket svårt, vilket påverkar möjligheten att noggrant bedöma lokalbehoven. I nuläget är bedömningen den att det är viss brist på lokaler för skolmåltid, idrottsundervisning och generella klassrum. Om yrkesprogram utökas kommer det även att vara brist på specialsalar för yrkesämnen. Alla områden följs kontinuerligt och en viktig del i det arbetet är att det måste finnas möjlighet att överblicka hur förvaltningens lokaler schemaläggs och nyttjas för att se belastning och identifiera möjligheter till ökat samnyttjande såväl inom som mellan nämnder. För att lyckas med detta fullt ut krävs dock att alla lokaler, för undervisning, är inlagda och schemalagda i förvaltningens system Skola24 och att det finns en god förståelse för att lokaler till viss del behöver samnyttjas.

Det är sammantaget komplexa utmaningar som Region Gotland står inför när det gäller att erbjuda kvalitativ gymnasieutbildning i en unik geografisk miljö med ö-begränsningar. Det kräver noggrann planering och anpassning för att möta de ökande behoven och samtidigt säkerställa likvärdighet och hög undervisningskvalitet.

Det görs kontinuerligt översyn av organisation, schemaläggning och möjligheten att samnyttja lokaler/salar med vuxenutbildningen och grundskolan. Här sammankopplas gymnasiets elevökning, prognosen för grundskolans elevminskningar och vuxenutbildningens utbud, tillgängliga lokaler och den om- och tillbyggnad för vuxenutbildningen, som förvaltningen planerar för.

Gymnasiet Lundbygatan

Inriktning anläggning inom byggprogrammet. Här planeras det för ett eget byggprojekt för Wisbygymnasiet. Projektet är tänkt att genomföras med gymnasieelever inom byggprogrammet och syftet är att bygga egna lokaler för inriktning anläggning inom byggprogrammet, vilket av personal och elever bedöms vara ett bra och utvecklande projekt. Investeringspengar på 5 mnkr är beviljade samt även ett bygglov.

Vuxenutbildningen

Har sedan 2017 expanderat med över 200 procent räknat i antal elever men även antal medarbetare har ökat. Antalet elever till vuxenutbildningen har på senare år ökat stadigt och anledningarna är flera; familj och arbetskraftsinvandring, särskild utbildning för vuxna, efterfrågan av matchning av rätt arbetskraft, ökad efterfrågan av uppdragsutbildningar samt att fler väljer att karriärväxla. Det finns i dag inget som tyder på att detta skall minska framöver men möjligen plana ut och stabiliseras. Förvaltningen gör här antagandet att utav befolkningen så studerar 0,071 procent inom vuxenutbildningen. Förvaltningen har även tagit särskild hänsyn till reformer inom vuxenutbildningen för att få en så riktig prognos som möjligt

Vuxenutbildningen är etablerad i Visby och bedöms behöva vara så fortsatt. Nuvarande placering är vid området Hackspetten, vid gatorna Gesällgatan, N: a Hansegatan samt vid Broväg, Samverkan med gymnasiet är en viktig del över lag.

Renovering av lokalerna har varit planerad sedan 2021 men skjutits på framtiden två gånger på grund av brist på evakueringslokaler samt långsiktighet i besluten om vad vuxenutbildningen skall erbjuda. Verksamhets- och lokalbehovsanalys är genomförd och

projektdirektiv och beställning är under utformning. Start 2026 och successiv om- och tillbyggnad fram till och med 2029. Viktiga intressenter och referenser är Wisbygymnasiet och måltidsorganisationen. Wisbygymnasiet är etablerat inom Visby norr och en kartläggning av behov och möjligheter till utökad samverkan och samnyttjande av lokaler mellan avdelningarna skall göras inom byggprojektet. Även måltidsorganisationen kommer att vara en viktig referens och samarbetspart då de har kök och matsal för gymnasiet och grundskolan etablerad inom området som kommer att bebyggas

Folkhögskolan - Fårösund och Hemse

Antalet elever förväntas vara i stort sett oförändrat de närmaste åren. På sikt finns önskemål om att skapa nya utbildningsplatser. För Folkhögskolan på Gotland finns det dock utmaningar när det gäller investeringar i skollokaler och utrustning. Det är viktigt att dessa behov beaktas för att upprätthålla skolans funktion, mål och en god arbetsmiljö

Förvaltningens bedömning är att det är av yttersta vikt att folkhögskolans lokalfrågor och behov kopplas än närmare den fastställda lokalförsörjningsprocessen för att tillsammans jobba än mer systematiskt och att avdelningens behov beaktas för att upprätthålla skolans funktion, mål och en god arbetsmiljö. Förvaltningens bedömning är även den att det krävs fördjupad verksamhetsanalys av folkhögskolans lokaler, arbetsmiljö och avtal.

Här följer en kort sammanställning av verksamhetens upplevelse av underhållsbehoven;

Fårösund

En utredning om lokalerna har pågått i ca 2 år, dvs. om möjligheten att köpa lokalerna i stället för att hyra. Utfallet av utredningen är att lokalerna fortsatt kommer att hyras. Det stora underhållsbehovet och den dåliga arbetsmiljön kvarstår dock.

- Internat, kök, rum, tvättstuga, teknik, etc
- Skolbyggnad, klassrum, konferensrum, teknik, filmsal, förråd, etc
- Kustateljén, klassrum, konferensrum, filmstudio, etc.

Förvaltningens preliminära beräkning av belopp, efter analys, kommer att framföras som investeringsbehov till fastighetsägaren. Region Gotland bör helst inte investera i externa fastigheter.

Hemse

Folkhögskolan framför tydliga behov och önskemål som behöver utredas närmare tillsammans med TSF. Region Gotland äger fastigheterna. Alla byggnader bedöms ha behov av underhåll och arbetsmiljön är försämrad. Preliminära belopp har skrivits in i den 10-åriga planen för investeringsbehov. Även här krävs en fördjupad verksamhetsanalys.

Avtal Folkhögskolan

Det finns tidigare överenskommelser mellan folkhögskolan och TSF och förvaltningens bedömning är i dag den att det finns behov av att se över dessa avtal igen.

Sammantaget visar detta på att Folkhögskolan i dag inte har samma förutsättningar som nämndens övriga avdelningar när det gäller lokaler och underhållsplaner

Ungdomsavdelningen

Uppdraget att etablera en ungdomsgård i någon av region Gotlands lokaler inom Visby Norr kvarstår. Behovet bedöms vara stort och viktigt men under 2025 har förvaltningen inte lyckats finna någon ändamålsenlig lokal.

Det har inte tillförts några extra investeringspengar för uppdraget och uppdraget har inte utökats till att omfatta att undersöka möjligheten att hyra externa lokaler.

Nämndens investeringsbehov uttryckt som budgetäskande redovisas i bilaga 1. Ytterligare information om investeringsbehov återfinns i lokalbehovsplanen 2027–2036 GVN

4.2 IT-investeringar

Arbetet med en sammanhållen digitaliseringsstrategi och ökad likvärdighet mellan enheter från förskola till högstadium fortsätter, inklusive val av digitala verktyg och arbetssätt samt nyttjande av system, program och appar. Genomförandeplanen för elevdevices har följts, men på bekostnad av utrustning i digitala klassrum och mötesrum vilket behöver beaktas i investerings- och driftbudget under planperioden. Mot bakgrund av prisökningar bedöms det bli svårt att möta behoven enligt beslutad plan redan inför 2027, vilket kan kräva avkall på kvalitet på elevdevices och begränsat ekonomiskt stöd till digitala klassrum mm. Detta utgör en långsiktig utmaning då teknikutvecklingen är snabb och den digitala infrastrukturen kräver kontinuerligt underhåll. Utfallet påverkas även av hur bra kostnadsmässigt inköpen inför läsåret 26/27 lyckas samt av ersättningsbehov när befintlig teknik fallerar. Utan budgettillskott riskerar möjligheten att förse samtliga elever med ändamålsenliga devices redan inför läsåret 27/28.

Digitala klassrum

För att upprätthålla nivån i digitala klassrum och mötesrum krävs återkommande investeringar över tid. Här finns det en investeringsskuld i relation till normala förnyelseintervall, på cirka 7 till 10 år. Här påverkas både inköp och reparationer inom såväl digitala klassrum, exempelvis projektorer, TV, ljud och elevdevices exempelvis iPads, datorer, laddare och kablage.

Upphandlingar

Under 2026 ska förvaltningen upphandla ett nytt schemasystem för våra verksamheter. Denna upphandling kommer att bekosta driften inom förvaltningen med runt 100 000 kronor då upphandlingen innebär ett projekt innehållande förstudier, visningar, upphandlingsunderlag, anbud samt tilldelning där upphandlare också ska ha arvode. Vidare följer även implementering och införande av nytt system.

Slutsats

Förvaltningen har flera planerade projekt och arbetsområden som stärker digitaliseringsutvecklingen både centralt och i respektive verksamhet. Många av satsningarna bidrar samtidigt till effektivare arbetssätt inom administration samt uppföljnings- och kvalitetsarbete. En effektiv och säker förvaltning av digitala system och tjänster förutsätter central process- och systemstyrning samt att tillräckliga resurser avsätts för objektsförvaltaransvar och informationssäkerhetsarbete. På sikt riskerar såväl detta som framtidsytande pedagogiska utvecklingsinsatser att påverkas negativt, då beviljade IT-anslag för drift och investering inte har anpassats till ökade kostnader. Under 2024 och 2025 har medel dessutom prioriterats till elevdevices på bekostnad av investeringar i digitala klassrum med mera, vilket enheterna inte kan kompensera för i rådande ekonomiskt läge.

Utifrån ovanstående sammanfattning är det tydligt att en reducerad drift- och investeringsbudget inom IT och digitalisering inte är en framkomlig väg. Digitaliseringen inom GVN behöver en ram för investeringar på minst nivån 2,6 miljoner kronor per år from 2027 för att klara de utmaningar och behov som nämnden står inför. Den uteblivna ökningen av investeringsbudgeten sedan 2024 jämfört med de kostnadsökningar som redan har skett skapar i första skedet en skuld inom arbetet med att utrusta elever med fungerande elevdevices och digitala klassrum och mötesrum. Utifrån prognosen av en

fortsatt brantare ökning av kostnaderna under de närmaste åren blir denna underhållsskuld allt svårare att bemästra.

Digitaliseringen inom GVN behöver en ramförstärkning för investeringar upp till minst nivå 2,6 miljoner kronor per år, från och med 2027.

Bilageförteckning

Bilaga 1: Nulägeskarta GVN 2025

Bilaga 2: Investeringsbehov GVN 2027–2031

Bilaga 3: Reform om lärares arbetstid